

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням вченої ради

Інституту спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України

протокол №8 від 26 червня 2025 року

Голова вченої ради

В.В.Засенко

Спеціальність	С4 Психологія / А6 Спеціальна освіта
Освітня програма	Спеціальна психологія / Спеціальна педагогіка
Ступінь	Доктор філософії

Шифр дисципліни

ВД13

Назва дисципліни

Логопсихологія

Навчальний рік

2025-2026

Кількість кредитів
ЕКТС (годин)

1 кредит
(30 годин)

Статус

Вибіркова дисципліна

**Короткий опис
дисципліни**

Курс скерований на забезпечення ефективної реалізації логодіагностичної та логокорекційної діяльності у професійній та застосування у власній науковій діяльності.

Ми розглянемо:

- особливості психомовленнєвого розвитку осіб з особливими мовленнєвими потребами;
- як диференціювати основні мовленнєві порушення;
- процедуру визначення адекватних засобів психологічної допомоги та логопедичного впливу на осіб з функціонально, навчально- та соціоадаптаційно-мовленнєвими труднощами

Зворотній зв'язок

Викладач **Рібцун Юлія Валентинівна**

Контакти Тел. +380674213059

Email logojuli@i.ua

Час для
консультацій Серeda та четвер, 14⁰⁰–15⁰⁰

Мета курсу - Психолого-педагогічна підтримка оволодіння аспірантами системою знань про психологію осіб з особливими мовленнєвими потребами, науково-теоретичні засади спеціальної та логопсихології, удосконалення знань та умінь щодо здійснення корекційно-розвивальної функції професійної діяльності корекційного педагога.

Завдання курсу

1. Набуття аспірантами знань щодо закономірностей формування у дітей мовленнєвих умінь і навичок за умов типового та атипового розвитку
2. Опанування аспірантами вміннями визначати адекватні засоби психологічної допомоги та логопедичного впливу на осіб з порушеннями мовлення, презентувати отримані результати.
3. Оволодіння аспірантами навичками визначати та впроваджувати основні етапи послідовної логопсиходіагностичної та логокорекційної роботи з особами різних вікових груп з особливими мовленнєвими потребами.

Загальні компетентності

- ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, обробки та аналізу наукової інформації з різних джерел.
- ЗК2 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК5 Здатність розв'язувати комплексні проблеми спеціальної (інклюзивної) освіти та/або психології на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК1 Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні педагогічні або психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях педагогічного або психологічного дослідження.
- СК2 Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення, сучасні методи та інструменти теоретичних та емпіричних досліджень у науковій та викладацькій діяльності.
- СК3 Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у педагогіці / психології та дотичних міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

- СК4 Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.
- СК5 Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.

Програмні результати навчання

- ПРН 1 Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері спеціальної (інклюзивної) освіти чи психології, на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень.
- ПРН 2 Розуміти загальні педагогічні та психологічні принципи та методи, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері спеціальної (інклюзивної) освіти та/чи психології, у викладацькій практиці.
- ПРН 3 Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження спеціальної (інклюзивної) освіти та/чи психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.
- ПРН 4 Формулювати і перевіряти гіпотези у сфері спеціальної (інклюзивної) освіти та/або психології; застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, статистичного аналізу та комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.
- ПРН 5 Розробляти та досліджувати концептуальні та інші моделі педагогічних або психологічних ситуацій, нових методик, інструментів тощо, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері спеціальної (інклюзивної) освіти та/або психології та у дотичних міждисциплінарних напрямках.
- ПРН 6 Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок

Програма дисципліни	
Тема 1	Теоретичні засади логопсихології
1.1	Концептуальні основи та принципи логопсихології
1.2	Історичні аспекти становлення логопсихології
1.3	Загальна характеристика порушень психомовленнєвого розвитку
Тема 2	Особливості психічного розвитку осіб із тяжкими порушеннями мовлення
2.1	Характеристика пізнавальної сфери осіб з особливими мовленнєвими потребами
2.2	Особливості особистості дітей з розладами мовлення
2.3	Специфіка різних видів діяльності дітей з особливими мовленнєвими потребами
Тема 3	Логодіагностика та логокорекція в системі комплексного психолого-педагогічного впливу
3.1	Шкільна та дошкільна логопсиходіагностика
3.2	Психоконсультування осіб з особливими мовленнєвими потребами
3.3	Логокомпенсація та логокорекція осіб з розладами мовлення

План					
Семестр, тиждень, заняття (дата)	Тема, план заняття	Аудиторні заняття		Самостійна робота	
		Форма	Год.	Завдання	Год.
Семестр 1 Тиждень 1	Теоретичні засади логопсихології: минулий досвід і сучасні виклики			1. Концепція мовлення як базової вищої психічної функції (психолінгвістичний, логопсихосинергетичний, нейропсихологічний підходи)	5
Заняття 1	Предмет, мета, завдання логопсихології. Концептуальні основи та наукові принципи	лекція	1	2. Психологічне консультування дітей різних вікових груп з мовленнєвими порушеннями (з власного досвіду)	5
Заняття 2	Історичний аспект становлення логопсихології	лекція	1	3. Карта психологічної підтримки осіб з особливими мовленнєвими потребами.	5
Заняття 3	Загальна характеристика порушень психомовленнєвого розвитку	лекція	1		
Тиждень 2	Особливості психічного розвитку осіб з первинними мовленнєвими розладами				
Заняття 4	Специфіка стану сформованості вищих психічних функцій осіб з особливими мовленнєвими потребами	лекція	1		
Заняття 5	Особливості емоційно-вольової та особистісної сфери осіб з розладами мовлення	лекція	1		
Заняття 6	Характеристика провідних видів діяльності осіб з особливими мовленнєвими потребами	практичне	4		
Тиждень 3	Логодіагностика та логокорекція в системі комплексного психолого-педагогічного впливу				
Заняття 7	Структура логодіагностики та змістові аспекти логокорекційної роботи з особами різних вікових груп з первинними мовленнєвими розладами	практичне	5		
Заняття 8	Залік	тестування	1		

Індивідуальні завдання та підсумковий контроль	
Завдання	Особливості виконання та вимоги
1. Психоконсультування як вид психологічної допомоги особам з особливими мовленнєвими потребами	Роздуми, міркування, есе, таблиці, рисунки, діаграми, порівняльний аналіз, міні літературно-науковий твір тощо Обсяг – 5 стор. Критерій оцінювання – індивідуальність
2. Основні напрями психологічної допомоги особам з первинними розладами мовлення	
3. Основні принципи психологічної та логопедичної корекції	
4. Складання карт логодіагностичного вивчення дітей з особливими мовленнєвими потребами	
Підсумковий контроль (тест)	Тест за програмою дисципліни

Додаткові бали	
Вид роботи та вимоги	Бал за стобальною шкалою
Творча робота «Нетрадиційні прийоми логокомпенсації у комплексній психолого-педагогічній роботі з дітьми з особливими мовленнєвими потребами» (наукова, експериментальна, креативна проєктна діяльність) – презентація, опис, стендова доповідь, комікс, макет, модель тощо	10

Поведінка на курсі
Заважає / не заважає іншим учасникам освітнього процесу

Оцінювання навчальних досягнень	
Вид роботи	%
Відвідування аудиторних занять	20
Відповіді на запитання під час аудиторних занять	13
Індивідуальне завдання 1	15
Індивідуальне завдання 2	15
Самостійна робота	20
Підсумковий контроль (тест)	17
Всього	100

Шкали оцінювання			
Бальна	ECTS	Національна	Заліків
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	зараховано
70-79	C	добре	зараховано
66-69	D	задовільно	зараховано
60-65	E	достатньо	зараховано
35-59	FX	незадовільно – з можливістю повторного виконання завдань	не зараховано – з можливістю повторного виконання завдань
0-34	F	незадовільно – з повторним вивченням дисципліни	не зараховано – з повторним вивченням дисципліни

Підсумковий контроль (тест)

Виберіть правильну відповідь (правильні відповіді) із запропонованих

1. **Назвіть авторів першого посібника з логопсихології:**

- А. Л. Трофименко, Н. Стадненко
- Б. С. Конопляста, Т. Сак
- В. І. Мартиненко, В. Кондратенко

2. **Який принцип логопсихології є зайвим:**

- А. Парадигматичності
- Б. Детермінізму
- В. Розвитку

3. **Найпростіший психічний процес відображення різних властивостей предметів та явищ об'єктивного світу, що виникає за їхнього безпосереднього впливу на органи чуття – це:**

- А. Сприймання.
- Б. Уява.
- В. Відчуття.

4. **При мнемічній діяльності у дітей з особливими мовленнєвими потребами часто спостерігаються:**

- А. Амнезії.
- Б. Синкінезії
- В. Парамнезії.

5. **Діяльність психолога, спрямована на створення комплексної системи клініко-психологічних, психолого-педагогічних і психотерапевтичних умов, що сприяють успішній адаптації дітей, їх реабілітації й особистісного становлення у соціумі – це:**

- А. Психологічний супровід.
- Б. Психологічне консультування.
- В. Психологічна корекція.

6. **Зазначте зайвий вид мислення:**

- А. Репродуктивне
- Б. Предметно-дійове
- В. Наочно-образне

7. **Назвіть неіснуючі особливості уваги у дітей з розладами мовлення:**

- А. Зменшення стійкості, концентрації
- Б. Збільшення розподілу.
- В. Генералізованість і селективність.

8. **Поняття, що неповторність шляху розвитку кожної людини, а також що будь-яке відхилення можна вважати відхиленням тільки за умов зіставлення з індивідуальним розвитком кожної людини, – це ...**

- А. Функціональна норма.
- Б. Онтогенез.
- В. Середньостатистична норма.

9. **Визначте засіб реалізації вольової дії:**

- А. Концентрація
- Б. Абстрагування

В. Самоконтроль

10. У провідній діяльності дошкільників з мовленнєвими труднощами спостерігається:

- А. Ситуаційне маніпулювання
- Б. Розгорнуте конструювання.
- В. Яскраве фантазування

11. Визначте зайву групу методів логопсихології:

- А. Логопсихологічні
- Б. Загальнонаукові
- В. Суто психологічні

12. Назвіть зайвий базовий механізм засвоєння мовлення (за Є. Соботович):

- А. Осмислення.
- Б. Пам'яті.
- В. Уяви

13. Який вид парафразій не зустрічається при запам'ятовуванні вербального матеріалу дітьми з розладами мовлення:

- А. Понятійні
- Б. Регулятивні
- В. Ситуативні.

14. Безперервно-поступальний незворотний процес формування якісно позитивних змін у характері суб'єктивного відображення людиною зовнішнього і внутрішнього світів, що забезпечує ефективнішу саморегуляцію зовнішньої предметної й внутрішньої психічної діяльності, має назву...

- А. Дизонтогенез.
- Б. Норма.
- В. Онтогенез.

15. Зазначте основні причини мовленнєвих порушень:

- А. Механічні.
- Б. Біологічні.
- В. Генетичні.
- Г. Соціальні

16. Доберіть синонім до словосполучення «порушений розвиток»

- А. Атиповий.
- Б. Ненормальний.
- В. Дизонтогенез.

17. Виберіть правильне визначення функціональної норми

А. Такий рівень психосоціального розвитку людини, що відповідає середнім якісно-кількісним показникам, отриманим під час обстеження представницької групи популяції людей такого самого віку, статі, культури тощо.

Б. Індивідуальна норма розвитку, яку можна вважати відправною точкою й одночасно метою реабілітаційної роботи з людиною, незважаючи на характер порушень

В. Оптимальний розвиток особистості в оптимальних для неї умовах.

18. **Визначте патогенні фактори впливу на організм до початку пологової діяльності:**

- А. Пренатальні.
- Б. Постнатальні.
- В. Натальні.

19. **Визначте патогенні фактори впливу на організм під час пологів:**

- А. Пренатальні.
- Б. Постнатальні.
- В. Натальні.

20. **Визначте патогенні фактори впливу на організм після пологів і такі, що мають місце в період з раннього дитинства і до трьох років:**

- А. Пренатальні.
- Б. Постнатальні.
- В. Натальні.

21. **Хто вперше використав термін «дизонтогенез»**

- А. Виготський.
- Б. Швальбе.
- В. Лубовський.

22. **Завершіть фразу:**

Розвиток спадкової основи організму у конкретних умовах зовнішнього середовища – це...

- А. Дизонтогенез.
- Б. Феномен.
- В. Онтогенез.

23. **Спосіб отримання достовірних наукових фактів має назву...**

- А. Методика.
- Б. Методологія.
- В. Метод.

24. **Зазначте кількість основних видів дизонтогенезу**

- А. 2
- Б. 4.
- В. 6

25. **Додайте потрібне слово:**

Галузь спеціальної психології, в якій вивчається своєрідність психічного розвитку осіб з порушеннями мовлення первинного походження, а також розробляються принципи і методи психокорекційної роботи з ними, має назву...

- А. Ортопсихологія.
- Б. Тифлопсихологія.
- В. Сурдопсихологія.
- Г. Логопсихологія.
- Д. Спеціальна психологія.

26. **Виберіть правильний варіант: у логопсихології на практиці використовуються дві групи методів**

- А. Загальнонаукові, власне психологічні.
- Б. Спостереження, експеримент.
- В. Аналіз продуктів діяльності, тести.

27. Якого принципу психолого-педагогічного обстеження дитини з порушеннями мовлення немає:

- А. Діяльнісного підходу.
- Б. Динамічного вивчення.
- В. Філософського аналізу.
- Г. Каузальності.
- Д. Поєднання індивідуальних та колегіальних форм обстеження.

28. Кожен фахівець у галузі логопсихології має дотримуватися

- А. Етичного кодексу.
- Б. Дрес-коду.
- В. Норм поведінки.

29. Поняття, що вказує на якість психодіагностичних методик і тестів, – це...

- А. Норма.
- Б. Валідність.
- В. Структурованість.
- Г. Логічність.
- Г. Експеримент

30. Назвіть основні види експерименту

- А. Природний, констатувальний.
- Б. Природний, лабораторний.
- В. Природний, заключний.
- Г. Навчальний, розвивальний.

Основна (обов'язкова) література

1. Данілавичюте Е., Трофименко Л., Ільяна В., Рібцун Ю., Мартинюк З., Грибань Г. Психолінгвістичні дидактичні технології діагностики і подолання мовленнєвих порушень у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення : навч.-метод. посіб. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. С. 698-846. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730619>
2. Дегтяренко Т. М., Лобанова О. В., Дудченко І. О. Мовленнєва і сенсорна системи та їх порушення. 2025. 416 с.
3. Кобильченко В., Омельченко І. Спеціальна психологія : підруч. Київ : ВЦ «Академія», 2020. 224 с.
4. Конопляста С. Ю., Сак Т. В. Логопсихологія : навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 293 с.
5. Логопедія : підруч. / за ред. М. Шеремет, Київ : ВД «Слово», 2018. 856 с.
6. Мартиненко І. В. Логопсихологія : курс лекцій. Київ : ДІА, 2019. 120 с.
7. Методичні рекомендації для інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з особливими освітніми потребами та рівнів підтримки в освітньому процесі. Київ : ІСПП, 2021. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730995/3>
8. Омельченко І. М. Психолого-педагогічні основи діагностики і формування комунікативної діяльності дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку : навч.метод. посіб. Полтава : ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2015. 185с.
9. Оцінка потреб дитини. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / за заг. ред. І. Д. Зверєвої. К : Центр навч. літ-ри, 2008
10. Пахомова Н. Г., Кононова М. М. Спеціальна психологія. Полтава : АСМІ, 2015. 389 с.
11. Савінова Н. В. Логодіагностика та логокорекція мовленнєвої діяльності дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення : моногр. Миколаїв : Іліон, 2017. 261 с.
12. Савінова Н. В., Карсканова С. В. Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія. Видавець Г. В. Румянцева, 2022
13. Савінова Н. В., Стельмах Н. В., Середа І. В., Кисличенко В. А., Шавліс Н. А., Сорочан Ю. Б., Іванова Т. М., Шиліна С. Ю., Клочкова М. В., Єпур А. І. Психолого-педагогічні та технологічні основи диференційованої логодіагностики та логокорекції : колект. моногр. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017

Додаткова література

1. Бочелюк В. Й., Турубарова А. В. Психологія людини з обмеженими можливостями : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2011. 264 с.
2. Базима Н. В., Качуровська О. Б., Коломієць Ю. В., Мартиненко, І.В. Дитина з труднощами в навчанні в інклюзивному класі : навч.-метод. посіб. Київ : ДІА. 2019. 148 с.
3. Калмикова Л. О. Формування у дітей старшого дошкільного віку мовленнєвої діяльності: діагностико-розвивальний комплекс : навч.-метод. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2016. 384 с.
4. Ленів З. П. Діагностика усного мовлення старших дошкільників засобами арт-терапії : навч.-метод. посіб. Київ : Спадщина, 2022. 64 с.
5. Ленів З. П., Призванська Р. А. Ресурсність музикотерапії в психокорекції дітей із особливими потребами. «Простір арттерапії: ресурси зцілення» : матеріали XI Міжнар. міждисциплінарної наук.-практ. конф. Київ, 2014. С.151-153.
6. Мартиненко І. В. Комунікативний тренінг для дошкільників з порушеннями мовлення : навч.-метод. посіб. Харків : Видавництво «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 120 с.

7. Неврологічні основи логопедії. За ред. Шеремет М. К., Боряк О. В. Суми: ФОП Цьома С. П., 2016. 252 с.
8. Пахомова Н. Г. Діагностика мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання в школі : навч.-метод. посіб. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2009. 107 с.
9. Семенова А. В., Мельник С. М. Мистецтво мовлення сучасного педагога: навч. посіб. Одеса : Бондаренко М. О., 2019. 308 с.
10. Соколова Г. Б. Психологічний супровід школярів із синдромом Дауна : моногр. Чернівці : Букрек, 2018. 344 с.
11. Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодидактики : підр. Київ : «Каравела», 2017. 326 с.
12. Турубарова А. Актуальні проблеми розвитку логопсихології. *Психологія та педагогіка: сучасні методики та інновації, досвід практичного застосування* : зб. тез учасників Міжнар. наук.-практ. конф. Львів, 2016. С. 85-87
13. Шеремет М. К., Боряк О. В. Неврологічні основи логопедії. Суми : СумДПУ, 2016. 276 с.
14. Semago M. & Semago N. The Typology of Deviant Development. A Model for Analysis and Its Use in Practice. *Journal EastEuropean Psychology*. 2013. Vol. 51. Issue 2. P. 5-50

Інтернет-ресурси

1. Мартиненко І. В. PRO Логопсихологію або роль психолога в супроводі дитини з тяжкими порушеннями мовлення. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=OsVdNyRQNfk>
2. Рібцун Ю. В. (2025). Актуальні питання корекційно-розвивальної роботи з молодшими школярами з особливими мовленнєвими потребами. URL: <https://youtu.be/RXYqrIqzZlo>
3. Рібцун Ю. В. (2025). Використання адаптивних технологій у початковій освіті для розвитку індивідуальних траєкторій учнів з особливими мовленнєвими потребами. URL: <https://youtu.be/-CAZ6S5iWJ0>
4. Рібцун Ю. В. (2024). Використання пізнавальних завдань у психолінгвостеретичній навчання молодших школярів з особливими мовленнєвими потребами URL: <https://youtu.be/Z7RhKpGWmoY>
5. Рібцун Ю. В. (2023). Моделювання когнітивної компетенції молодших школярів з особливими мовленнєвими потребами. URL: <https://youtu.be/eX9jO66G7jU>
6. Рібцун Ю. В. (2024). Психолого-педагогічна підтримка дітей з розладами мовлення у закладах освіти URL: <https://youtu.be/8QevC3Rafpo>
7. Рібцун Ю. В. (2025). Психолого-педагогічна підтримка дітей зі РДУГ. URL: <https://youtu.be/JOu5muiCuCQ>
8. Рібцун Ю. В. (2023). Розвиток емоційної сфери дітей із функціонально-мовленнєвими труднощами. URL: <https://youtu.be/D9xbxR6gWfw>
9. Рібцун Ю. В. (2025). Роль художньої літератури у психомовленнєвому розвитку дошкільників логопедичної групи. URL: https://youtu.be/Lkq3_7ygsS4
10. Рібцун Ю. В. (2025). Формування навичок ймовірного прогнозування у дітей з особливими мовленнєвими потребами. URL: <https://youtu.be/W2nTvIYBLcs>

Методи навчання

пояснювально-ілюстративні методи, проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі (відповідно до класифікації за типом пізнавальної діяльності І. Лернер); методи стимулювання та підвищення мотивації до навчання: вольові (інформування про обов'язкові результати, формування відповідального ставлення, ідентифікація власних утруднень), емоційні (створення ситуації успіху, вільний вибір завдань, шляхів і засобів їх виконання), пізнавальні (врахування пізнавальних інтересів, створення і вирішення проблемних ситуацій, мозковий штурм, виконання творчих завдань), соціальні (робота в групах, створення ситуацій взаємодопомоги, розвиток емпатії тощо); методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Методичним забезпеченням є авторські матеріали, розроблені викладачем:

1. Конспекти лекцій.
2. Презентаційні матеріали до теоретичного викладу матеріалу.
3. Методичні вказівки та рекомендації.
4. Індивідуальні завдання.
5. Кейс ситуаційних завдань.

Інформація про викладача

Рібцун Юлія Валентинівна – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу логопедії Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України; спеціальність 13.00.03 – корекційна педагогіка (2010)

<https://orcid.org/0000-0002-2672-3704>

Профіль науковця у Google Scholar:
<https://scholar.google.com/citations?user=21hqX6cAAAAJ&hl=en>

Сторінка розробника в Електронній бібліотеці НАПН України:
<https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/authors/f94c9e0512530180c11a2180ae3c6e84/>

Інтернаціоналізація діяльності викладача за освітньо-науковими програмами:

– *Науково-педагогічне стажування* «Формування конкурентоздатності педагогів та психологів в умовах європейської інтеграції»; Вища школа менеджменту інформаційних систем ISMA University of Applied Sciences); 1 січня-11 лютого 2024 р., м. Рига, Латвійська Республіка, онлайн; сертифікат №PSI-010114-ISMA від 11.02.2024 р.; 6 кредитів ЄКТС (180 год.).

– *Науково-педагогічне стажування* «Досвід країн ЄС щодо інновацій у педагогічній та психологічній освіті й особливості його запровадження в Україні»; Балтійська міжнародна академія, Латвійська Республіка, м. Рига; 31 березня-11 травня 2025 р., онлайн; сертифікат №PSI-310311-BSA від 11.05.2025 р.; 6 кредитів ЄКТС (180 год.).

– *Курс підвищення кваліфікації* «Зміцнення потенціалу практичних психологів закладів освіти»; МОН України, ЮНЕСКО, уряд Японії, 21 липня-15 вересня 2023 р.; сертифікат MHPSS-1199-0119-6149; 1,5 кредити ЄКТС.

Підвищення кваліфікаційного рівня викладача:

– *Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації* «Засоби і прийоми, які сприяють розвитку й комунікації педагогів та дітей з особливими освітніми потребами»; Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Центр українсько-європейського наукового співробітництва, м. Київ; 30.01-12.03.2023 р.; свідоцтво про підвищення кваліфікації №ADV-300134-PSI від 12.03.2023 р.

– *Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації* «Освітній процес в умовах війни та у повоєнний період: виклики, правила, перспективи»; Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Центр українсько-європейського наукового співробітництва, м. Київ; 4.03-4.04.2024 р.; свідоцтво про підвищення кваліфікації № ADV-040302-UDU від 14.04.2024 р.; 6 кредитів ЄКТС (180 год.).

– *Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації* «Професійний розвиток викладача в контексті підвищення кваліфікації діяльності ЗВО»; Центральнотериторіальний державний університет імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький; 26.05-6.07.2025 р.; свідоцтво про підвищення кваліфікації; 6 кредитів ЄКТС (180 год.).

Основні публікації з тематики дисципліни

1. Рібцун Ю. В. Алгоритмізація роботи з учнями з особливими мовленнєвими потребами на уроках української мови. *Scientific Collection «InterConf+»*. №49(217) : with the Proceedings of the 10th International Scientific and Practical Conference «Theory and Practice of Science: Key Aspects» (September 19-20, 2024; Rome, Italy) / comp. by LLC SPC «InterConf». Rome: Dana, 2024. P. 99-116. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/742472>
2. Рібцун Ю. В. Варіативність у визначенні освітніх труднощів у дітей з порушеннями темпо-ритмічної складової мовлення. *Традиції та новації у сфері педагогіки та психології* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (4-5 лют., м. Київ). Київ : Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2022. С. 163-167.
3. Рібцун, Ю. В. Вивчення практичних функцій молодших школярів з особливими мовленнєвими потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2021. № 3 (103). С. 49-55; № 4 (104). С. 28–45 (продовження).
4. Рібцун Ю. В., Тройніна С. О., Котяш І. С. Використання адаптивних технологій у початковій освіті для розвитку індивідуальних траєкторій учнів. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2025. (18). URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745283>
5. Рібцун Ю. В. Використання логопсихосинергетичного підходу у задоволенні особливих мовленнєвих потреб. *Věda a perspektivy*. №1(8). 2022. С. 164-175. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/729772/>
6. Рібцун Ю. В. Дитячий апперцептивний тест у комплексній логопсиходіагностиці темпо-ритмічних розладів. *Діти з особливими потребами: від рівних прав – до рівних можливостей*. Київ : Симоненко О. І., 2021. С. 155-159.
7. Рібцун Ю. В. До питання таксономії логопсиходіагностичних методів. *Особлива дитина: навчання та виховання*. 2021. №2 (102). С. 31-38 URL: <https://lib.iitta.gov.ua/725801/>
8. Рібцун Ю. В. Дошкільники з моторною алалією: логопсиходіагностичне вивчення основних мисленнєвих операцій. *Věda a perspektivy*. №8(27). 2023. Р. 99-111. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/736464>
9. Рібцун Ю. Заїкання: підтримка дитини з особливими мовленнєвими потребами в освітньому середовищі. Київ : ФОП Цибульська В. О., 2023. 272 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/738529/>
10. Рібцун Ю. В., Долженко С. Г. Заїкання у дітей: питання етіології у світлі зарубіжних досліджень. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. Київ : Видавець Симоненко О. І., 2024. №25. С. 219-232.
11. Рібцун Ю. В. Здобувачі початкової освіти з особливими мовленнєвими потребами: взаємозв'язок когнітивної та мовленнєвої сфер. *Сучасні теоретичні й прикладні контексти спеціальної та інклюзивної освіти* : зб. тез доповідей IV Всеукр. наук.-практ. конф. (16-19 травня 2024 р., Луцьк). С. 212-216. URL: <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-andinstitutions/fakultet-pedahohichnoyi-osvity-ta-sotsialnoyi-roboty>
12. Рібцун Ю. В. Здобувачі початкової освіти з особливими мовленнєвими потребами крізь призму розвитку різномодальних каналів сприймання. *Формування життєвої компетентності осіб з особливими освітніми потребами в системі позашкільної, спеціальної та інклюзивної освіти*: зб. наук. пр. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024. С. 158-161. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/14967>
13. Рібцун Ю. В. Інтеграція вітчизняної логопсихології у європейську спільноту. *Виклики сучасної психологічної науки країн ЄС: перспективи інтеграції українського досвіду*. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. 2022. С. 72-75. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732263>

14. Рібцун Ю. В. Концептуально-теоретичні основи корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. *Development trends in special and inclusive education in the context of the European dimension: theory and practice*: Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P. 189-204. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/742287>
15. Рібцун Ю. В. Логопсиходіагностика дітей з особливими мовленнєвими потребами як передумова створення освітнього середовища. *Preschool and primary education in European integration and national dimensions* : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. P. 94-115. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/736622>
16. Рібцун Ю. В. Логопсиходіагностика перцептивних процесів дошкільників з функціонально-мовленнєвими труднощами. *Contemporary problems of pedagogy amidst the European integration of educational environment: theory and practice* : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. P. 351-372. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/737296>
17. Рібцун Ю. В. Логопсиходіагностичне вивчення уваги дошкільників з моторною алалією. *Débats scientifiques et orientations prospectives du développement scientifique : collection de papiers scientifiques «ΛΟΓΟΣ» avec des matériaux de la V conférence scientifique et pratique internationale*, Paris, 21 juillet 2023. Paris-Vinnytsia: La Fedeltà & Plateforme scientifique européenne. P. 144-147. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/736183>
18. Рібцун Ю. В. Логопсихологія. *Спеціальна педагогіка і психологія : сучас. термінол. словник*. К. : Генеза, 2024. С. 129. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744747>
19. Рібцун Ю. В. Логопсихосинергетичний портрет дитини із заїканням. *Формування життєвої компетентності осіб з особливими освітніми потребами в системі позашкільної, спеціальної та інклюзивної освіти*: зб. наук. пр. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. С. 191-195. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/734603>
20. Рібцун Ю. В. Логоритміка як засіб діагностики заїкання у дітей дошкільного віку / Ю. В. Рібцун, О. Є. Майчук. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2024. №1. С. 34-43. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/740528>
21. Рібцун Ю. В. Нейропсихологічний підхід у роботі з дітьми із заїканням. Подолання психотравм, зумовлених воєнними діями. *Modern technologies for solving actual society's problems*. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022. С. 113-120. URL: https://lib.iitta.gov.ua/732106_1
22. Рібцун Ю. В. Нейрофізіологічні аспекти порушень писемного мовлення у молодших школярів із заїканням. *Current issues of science, prospects and challenges: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 3)*, June 10, 2022. Sydney, Australia: European Scientific Platform. С. 20-23. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730794>
23. Рібцун Ю. В. Освітній курс на євроінтеграцію: рівні підтримки дітей з порушеннями темпо-ритмічної складової мовлення. *Сучасні тенденції розвитку науки та освіти в умовах євроінтеграції* : тези доповідей і статей учасників Міжнар. наук.-практ. конф. (29-30 березня 2022 р., м. Вінниця). Вінниця : Вінницький кооперативний інститут, 2022. С. 95-98
24. Рібцун Ю. В. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з тяжкими порушеннями мовлення. Київ : Видавець Цибульська В. О., 2024. 198 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743608/>
25. Рібцун Ю. В. Проживання психотравмуючих ситуацій дітьми з особливими мовленнєвими потребами. *Scientific Collection «InterConf+»*, 41(185): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Concepts for the Development of Society's Scientific Potential» (January 19-20, 2024; Prague, Czech Republic)/ comp. by LLC SPC «InterConf». Prague: Author-publishers miscellaneous, 2024. P. 149-164. URL:

<https://lib.iitta.gov.ua/739097>

26. Рібцун Ю. Психолого-педагогічна підтримка дітей із заїканням в умовах війни. Київ : ФОП Цибульська В. О., 2023. 132 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/739023/>

27. Рібцун Ю. В. Психолого-педагогічна підтримка дітей п'ятого року життя із лексико-граматичними труднощами : навч.-метод. посіб. для роботи з дітьми із порушеннями мовлення / І. М. Брушневська, Ю. В. Рібцун. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. 204 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744222>

28. Рібцун Ю. В. Психолого-педагогічний супровід дітей із заїканням. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. Т. 2. Вип. 79. Запоріжжя : КПУ, 2021. С. 72-76.

29. Рібцун Ю. В. Реалізація логопсихосинергетичного підходу в корекційно-розвитковій роботі з молодшими школярами з особливими мовленнєвими потребами. *Scientific Collection «InterConf+»*, 54(236): with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Modern Knowledge: Research and Discoveries» (February 19-20, 2025; Vancouver, Canada) / comp. by LLC SPC «InterConf». Vancouver: A.T. International, 2025. P. 179-197. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744705>

30. Рібцун Ю. В. Рівні підтримки дітей із темпо-ритмічними порушеннями мовлення: змістові аспекти. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2023. № 24 (лютий, 2023). С. 582-589. URL: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/17.02.2023/12>; <https://lib.iitta.gov.ua/734326>

31. Рібцун Ю. В. Розвиток голосової функції у дітей з темпо-ритмічними порушеннями мовлення. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 1(15). С. 422-432. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/733848>

32. Рібцун Ю. В. Роль сукцесивних і симультанних факторів у психомовленнєвому розвитку дітей. *Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку*: матер. XIX Міжн. наук.-практ. конф. Вільнюс : ГО «ВАДНД», 2022. С. 280-284. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730204/>

33. Рібцун Ю. В. Формування міжпівкульної взаємодії у дітей із заїканням. *Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 2), May 6, 2022. Vilnius, Republic of Lithuania: European Scientific Platform*. С. 121-125. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730405/>

34. Рібцун Ю. В. Хібукі-терапія як засіб подолання стресів у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку із заїканням. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference, Oxford, February 2, 2024. Oxford-Vinnitsia: P.C. Publishing House & UKRLOGOS Group LLC*, 2024. P. 340-346. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/739212>

35. Рібцун Ю. В. Ширшає коло друзів. Рівні права, рівні можливості, кроки до успіху. Київ : ТОВ «Поліпринт», 2021. 64 с.

36. Bakhmat, N, Zahorodnia, L., Brushnevskaya, I., Ribtsun, Y., Valentieva, T. (2025). Mobile Game Technologies and Cognitive Development in Ukrainian Preschool and Primary Education: A Correlational Study. *International Journal of Interactive Mobile Technologies (iJIM)*. 2025. Volume 19, № 12

37. Brushnevskaya, I., Ribtsun, J., Stasiuk, L., Ilina, N., Vasylehko, I., & Kolodiazhna, V. Psycholinguistic Preconditions of Speech Formation of Children with General Speech Retardation. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 2021. 12(4). P. 263-277. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/729330/>

38. Kaplia O., Ribtsun Y. Barbashova I., Chobaniuk M., Ptashchenko O. Development of

Ukrainian education in the conditions of military incursion. *Multidisciplinary Science Journal*. 2024. Volume 6. Issue 10. P. 1-6. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/740752>

39. Marchuk, O., Holiiad, I., Boiko, V., Ribtsun, Y., Bogdan, Z., & Lukashenko, K. Holistic Education: the Unity of the Intellectual and Emotional Sphere. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 2024. 16(2), 666-677. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/741224>

40. Ribtsun Y., Bielova O., Korolenko V., Bolotnykova T., Govorun O., Myttseva O. Personality Development in the Paradigm of Current Neuropedagogy. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. Volume 14, Issue 4, December 2023. P. 388-403. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/738458>

41. Ribtsun, Y., Kupras V., Miliutina, K., Nahorniak, S., & Shlapko, T. Modifying Curricula to Support Students with Special Needs – Step Toward Inclusion in Higher Education. *Journal of Posthumanism*, 2025. 5(1), 1259-1269. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745322>

42. Ribtsun, Y., Pinchuk, Y., Cherednichenko, N., Tarasenko, H., Melnyk, V. & Butenko, V. (2025). Difficulties of Inclusive Education in Preschool: Neurophysiological Features. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. Volume 16, Special Issue 1 (April 2025), P. 7-15. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745064>

43. Shelever, O., Ribtsun, Y., Shevchenko, V., Shevchenko, S., Soichuk, R., & Kuzava, I. (2025). The evolution of neuroinclusion: historical and semantic perspectives in European education. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 17(2), 818-833. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745753>

44. Vasylieva N., Kulesha-Liubinets M., Trubaieva K., Dub M., Ribtsun Y. & Ivantsev N. Speech Therapy as a Component of Comprehensive Rehabilitation of Patients with Acute Impairment of Cerebral Circulation. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 2022. 13(3), P. 181-194. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732004>

Затверджено

Протокол №6 від 19.06.2025 р.

Розробник програми

Завідувач відділу

(Ю. В. Рібцун)

(Е. А. Данілавічюте)